

હોય તેવી જ વ્યક્તિઓને પોલિસીઓ આપવામાં આવી હોય, તો તેમની મધ્યસ્થ ઉંમર શોધો.

ઉંમર (વર્ષમાં)	પોલિસીધારકોની સંખ્યા
20 થી ઓછી	2
25 થી ઓછી	6
30 થી ઓછી	24
35 થી ઓછી	45
40 થી ઓછી	78
45 થી ઓછી	89
50 થી ઓછી	92
55 થી ઓછી	98
60 થી ઓછી	100

PAPER-2

SECTION - A

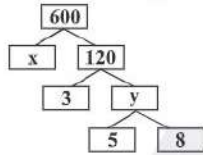
■ સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 24) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (24)

● નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

- (1) $\frac{39}{625}$ ના દશાંશ નિરૂપણમાં દશાંશ સ્થળ પછી 5 અંકો હોય છે.
- (2) બહુપદી $P(x) = x^3 - 4x^2 + x + 6$ ના શૂન્યોનો ગુણાકાર - 6 થાય છે.
- (3) સમાંતર શ્રેણી $\sqrt{3}, \sqrt{27}, \sqrt{75}, \dots$ નું પાંચમું પદ $\sqrt{243}$ છે.
- (4) $\tan 1^\circ \cdot \tan 2^\circ \cdot \tan 3^\circ \cdot \dots \cdot \tan 89^\circ$ ની કિંમત 0 થાય છે.
- (5) $\tan \theta$ નું મુલ્ય હંમેશા 1 કરતાં વધુ હોય છે.
- (6) જો કોઈ માહિતી માટે $\sum f_i x_i = 840$ તથા $\sum f_i = 30$ છે, તો તેનો $\bar{x} = 28$ થાય છે.

● વિધાન સાચું બને તે રીતે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.

- (7) નીચે આપેલ અવયવ વૃક્ષ પરથી $x + y = \dots$ છે.

- (A) 40
(B) 45
(C) 35
(D) 30

- (8) એક દ્વિઘાત બહુપદીને એક પણ વાસ્તવિક શૂન્ય નથી તો તેનો આલેખ

- (A) X-અક્ષને એક બિંદુમાં સ્પર્શે
(B) X-અક્ષને છેદે નહીં
(C) X-અક્ષને બે બિંદુમાં છેદે
(D) બંને અક્ષને છેદશે.

- (9) સમીકરણયુગ્મ $3x + 4y = 12$ અને $6x + 8y = 24$ ને ઉકેલ મળે છે.

- (A) એક (B) બે
(C) શૂન્ય (D) અનંત

- (10) જો સમીકરણ $3x^2 - 4x - k = 0$ નો વિવેક 112 હોય તો $k = \dots$ છે.

- (A) -8 (B) 8
(C) 32 (D) -32

- (11) જો $a_n = 7n - 10$ હોય તો તે શ્રેણી માટે $d = \dots$ છે.

- (A) 7 (B) -10
(C) -7 (D) 10

- (12) બિંદુ $(-2, -3)$ નું y-અક્ષથી લંબઅંતર..... છે.

- (A) 3 (B) 2
(C) 4 (D) 5

● વિધાન સાચું બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.

- (13) પ્રચલિત સંકેત મુજબ જો $l=125$, $n=68$, $c=22$, $f=20$ અને $h=20$ હોય તો મધ્યસ્થ =

- (14) માર્ચ માસમાં 5 વખત રવિવાર આવે તેની સંભાવના..... છે.

- (15) એક પેટીમાં 6 લીલા, 3 સફેદ અને 11 ભૂરા રંગના દડા છે. પેટીમાંથી એક દડો યાદચ્છિક રીતે પસંદ કરવામાં આવે તો તે દડો ભૂરા રંગનો ન હોય તેની સંભાવના..... છે.

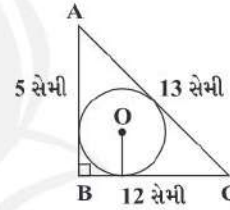
- (16) ચોક્કસ ઘટના અને અશક્ય ઘટનાઓની સંભાવનાઓનો ગુણાકાર..... છે.

- (17) $p(x) = x^3 + 7x^2 - 36$ નાં શૂન્યોના વ્યસ્તનો સરવાળો..... થાય.

- (18) સમાંતર શ્રેણી 3, 8, 13, 18, નું 11 મું પદ..... થાય.

● નીચેના પ્રશ્નોના એક શબ્દ / વાક્ય / આંકડામાં જવાબ આપો.

- (19) $\triangle ABC$ માં $\angle B$ કાટખૂણો છે. $AB=5$ સેમી, $BC=12$ સેમી તો $\triangle ABC$ ની ત્રણેય બાજુઓને સ્પર્શતા વર્તુળની ત્રિજ્યા શોધો.

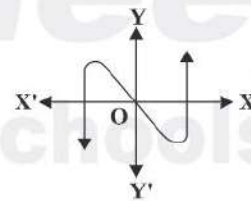

- (20) એક લંબઘનના મથાળાનું ક્ષેત્રફળ 250 ચો. સેમી થાય તો તેના પાયાનું ક્ષેત્રફળ શોધો.

- (21) જો વર્તુળના વ્યાસમાં 40% વધારો કરવામાં આવે તો તેનાં ક્ષેત્રફળમાં કેટલો વધારો થાય ?

- (22) 1 સેમી ત્રિજ્યાવાળી 8 ગોળી પિગાળીને એક ગોળો બનાવીએ તો ગોળાનો વ્યાસ શોધો.

- (23) નીચે આપેલ આલેખના કિસ્સામાં $p(x)$ નાં શૂન્યોની સંખ્યા શોધો.

- (24) 88 કિલોમીટર અંતર કાપવા માટે ખટારાનાં પૈડાની પરિભ્રમણ સંખ્યા 1000 છે. તો તેનાં પૈડાનો વ્યાસ શોધો.

SECTION - B

■ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ દસ)

(પ્રત્યેકના 2 ગુણ)

(20)

- (25) જેના શૂન્યોનો સરવાળો અને ગુણાકાર -3 અને 2 હોય તેવી દ્વિઘાત બહુપદી મેળવો.
- (26) નીચે આપેલ બહુપદી $p(x)$ ને બહુપદી $g(x)$ વડે ભાગો અને ભાગફળ તથા શેષ મેળવો.
 $p(x) = x^4 - 3x^2 + 4x + 5$, $g(x) = x^2 + 1 - x$
- (27) નીચેની શ્રેણી સમાંતર શ્રેણી છે કે નહિ, જો સમાંતર શ્રેણી હોય તો સામાન્ય તફાવત d અને પદોનાં ત્રણ પદ લખો :
 $3, 3 + \sqrt{2}, 3 + 2\sqrt{2}, 3 + 3\sqrt{2}, \dots$
- (28) 10 અને 250 વચ્ચે 4 ના કેટલા ગુણિત હશે ?
- (29) જેનાં શિરોબિંદુઓ નીચે પ્રમાણે છે તેવા ત્રિકોણનું ક્ષેત્રફળ શોધો :
 $(-5, -1), (3, -5), (5, 2)$
- (30) એક પતંગ જમીનથી 60 મી.ની ઊંચાઈ પર ઊડી રહેલ છે. આ પતંગની દોરીનો એક છેડો ક્ષણભર માટે જમીન પરના એક બિંદુ સાથે બાંધેલ છે. આ સ્થિતિમાં દોરીનો જમીન સાથેનો ઢાળ 60° છે. જો દોરીમાં કોઈ ફેરફાર નથી તેવું માની લેવામાં આવે તો દોરીની લંબાઈ શોધો.
- (31) બે સમકેન્દ્રીય વર્તુળોની ત્રિજ્યાઓ 5 સેમી અને 3 સેમી છે. મોટા વર્તુળની જવા નાના વર્તુળને સ્પર્શે છે, તો તે જવાની લંબાઈ શોધો.
- (32) એક શંકુના આડછેદની તિર્યક ઊંચાઈ 4 સેમી છે તથા તેના વર્તુળાકાર છેડાની પરિમિતિ (પરિઘ) 18 સેમી અને 6 સેમી છે. તો શંકુના આડછેદની વક્રસપાટીનું ક્ષેત્રફળ શોધો.
- (33) 6 સેમી, 8 સેમી અને 10 સેમી ત્રિજ્યાવાળા ધાતુના ગોળાઓને ઓગાળીને એક મોટો નકકર ગોળો બનાવવામાં આવે છે, તો આ રીતે બનતા ગોળાની ત્રિજ્યા શોધો.
- (34) નીચે આપેલા વિતરણ વિચ્છિન્ન કેટલાક શ્રેષ્ઠ બેટ્સમેનો દ્વારા એક દિવસીય આંતરરાષ્ટ્રીય મેચોમાં નોંધાવેલ રનની સંખ્યા આપે છે :

નોંધાવેલ રન	બેટ્સમેનોની સંખ્યા
3000 - 4000	4
4000 - 5000	18
5000 - 6000	9
6000 - 7000	7
7000 - 8000	6
8000 - 9000	3
9000 - 10000	1
10000 - 11000	1

માહિતીનો બહુલક શોધો.

- (35) સાબિત કરો : $\tan 48^\circ \tan 23^\circ \tan 42^\circ \tan 67^\circ = 1$
- (36) નિત્યસમમાં જેમના માટે પદાવલિ વ્યાખ્યાયિત કરી છે તે ખૂણા લઘુકોણ છે. આ નિત્યસમ સાબિત કરો :
 $(\operatorname{cosec} \theta - \cot \theta)^2 = \frac{1 - \cos \theta}{1 + \cos \theta}$
- (37) ધારો કે, આપણે પાસાને એકવાર ફેંકીએ છીએ. (i) પાસાના ઉપરના પૃષ્ઠ ઉપર 4 કરતાં મોટી સંખ્યા મેળવવાની સંભાવના કેટલી છે ? (ii) 4 કે 4 થી નાની સંખ્યા મેળવવાની સંભાવના કેટલી છે ?

- (38) એક બાળક પાસે એક એવો પાસો છે જેની છ સપાટીઓ નીચે આપેલા અક્ષરો બતાવે છે :

A B C D E A

આ પાસાને એકવાર ઉછાળવામાં આવે છે પાસા પર (i) A મળે (ii) D મળે તેની સંભાવના કેટલી ?

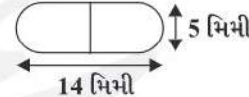
SECTION - C

■ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ આઠ)

(પ્રત્યેકના 3 ગુણ)

(24)

- (39) સુરેષ સમીકરણયુગ્મનો ઉકેલ લોપની રીતે શોધો :
 $3x - 5y - 4 = 0$ અને $9x = 2y + 7$
- (40) નીચેની સમસ્યા ઉપરથી દ્વિચલ સુરેષ સમીકરણયુગ્મ મેળવો અને તેમનો ઉકેલ આદેશની રીતે મેળવો : ક્રિકેટ ટીમના કોચે 7 બેટ અને 6 દડાઓ ₹3800 માં ખરીદ્યા. પછીથી તેણે 3 બેટ અને 5 દડાઓ ₹1750 માં ખરીદ્યા. તો એક બેટની કિંમત અને એક દડાની કિંમત શોધો.
- (41) આપેલ દ્વિઘાત સમીકરણનાં બીજ, શક્ય હોય તો પૂર્ણવર્ગની રીતથી મેળવો. $2x^2 + x - 4 = 0$
- (42) સમાંતર શ્રેણીનું બીજું અને ત્રીજું પદ અનકમે 14 અને 18 હોય તો તેનાં પ્રથમ 51 પદોનો સરવાળો શોધો.
- (43) ત્રણ અંકની કેટલી સંખ્યા 7 વડે વિભાજ્ય હશે ?
- (44) બિંદુઓ $P(2, -3)$ અને $Q(10, y)$ વચ્ચેનું અંતર 10 એકમ હોય તો y ની કિંમત શોધો.
- (45) A $(-2, 2)$ અને B $(2, 8)$ ને જોડતા રેખાખંડનું ચાર સમાન ભાગમાં વિભાજન કરતા બિંદુઓના યામ શોધો.
- (46) દવાની એક કેપ્સ્યુલનો આકાર નળાકારની બંને બાજુએ અર્ધગોલક લગાડેલા હોય તે રીતનો છે. (જુઓ આકૃતિ) કેપ્સ્યુલની લંબાઈ 14 મિમી છે અને તેનો વ્યાસ 5 મિમી છે. તો કેપ્સ્યુલનું પૃષ્ઠફળ શોધો.

- (47) એક હોસ્પિટલમાં દાકતરે ત્રીસ મહિલાઓની શારીરિક તપાસ કરી અને પ્રતિ મિનિટ હૃદયના ધબકારાની નોંધ કરી તથા નીચે પ્રમાણે સારાંશ તૈયાર કર્યો. યોગ્ય રીત પસંદ કરીને, આ મહિલાઓના પ્રતિ મિનિટ હૃદયના ધબકારાનો મધ્યક શોધો.

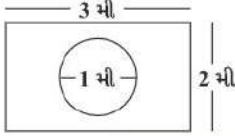
પ્રતિ મિનિટ હૃદયના ધબકારાની સંખ્યા	65-68	68-71	71-74	74-77	77-80	80-83	83-86
મહિલાઓની સંખ્યા	2	4	3	8	7	4	2

- (48) નીચેનું કોષ્ટક નીચેના 400 ગોળાના આયુષ્યનું વિતરણ આપે છે :

આયુષ્ય (કલાકોમાં)	ગોળાની સંખ્યા
1500 - 2000	14
2000 - 2500	56
2500 - 3000	60
3000 - 3500	86
3500 - 4000	74
4000 - 4500	62
4500 - 5000	48

ગોળાના આયુષ્યનો મધ્યસ્થ શોધો.

- (49) એક ભૂરો અને એક રાખોડી એમ બે પાસાને એક સાથે ઉછાળવામાં આવે છે. તમામ શક્ય પરિણામો લખો. પાસાની ઉપરની સપાટી પર દેખાતી સંખ્યાઓનો સરવાળો (1) 8 હોય (2) 13 હોય (3) એકી સંખ્યા હોય (4) 12 કે તેનાથી નાનો હોય તેની સંભાવના કેટલી ?
- (50) ધારો કે એક પાસાને તમે યાદચ્છિક રીતે આકૃતિમાં બતાવ્યા પ્રમાણે લંબચોરસ ક્ષેત્ર પર ફેંકો છો. તે 1 મી. વ્યાસના વર્તુળની અંદર પડશે તેની સંભાવના કેટલી ?

SECTION - D

■ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

(પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (12)

- (51) સાબિત કરો કે, બે સમરૂપ ત્રિકોણોના ક્ષેત્રફળનો ગુણોત્તર તેમની અનુરૂપ બાજુઓના ગુણોત્તરના વર્ગ બરાબર હોય છે.
- (52) નીચેના દાખલાઓ ગણો.
- (i) $\triangle ABC \sim \triangle DEF$ છે. તેમનાં ક્ષેત્રફળો અનુક્રમે 64 સેમી² અને 121 સેમી² છે. જો $EF = 15.4$ સેમી હોય તો BC શોધો.
- (ii) એક 6 મી ઊંચા શિરોલંબ વાંસનો જમીન પર પડતો પડછાયો 4 મીટર લાંબો છે. એ જ વખતે એક મિનારાનો પડછાયો 28 મી. લાંબો છે. મિનારાની ઊંચાઈ શોધો.
- (53) રચના કરી તેની યથાર્થતા આપો : $BC = 6$ સેમી, $AB = 5$ સેમી અને $\angle ABC = 60^\circ$ હોય તેવો ત્રિકોણ ABC દોરો. પછી $\triangle ABC$ ની અનુરૂપ બાજુઓને $\frac{3}{4}$ પ્રમાણમાં હોય તેવી બાજુવાળા ત્રિકોણની રચના કરો.
- (54) 4 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળને સમકેન્દ્રી બીજા 6 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળ પરના બિંદુમાંથી પ્રથમ વર્તુળના સ્પર્શકની રચના કરો અને તેની લંબાઈ માપો. વાસ્તવિક ગણતરીથી માપની ચકાસણી પણ કરો.
- (55) જો નીચે આપેલ વિતરણનો મધ્યસ્થ 28.5 હોય, તો x અને y નાં મૂલ્યો શોધો.

વર્ગ - અંતરાલ	આવૃત્તિ
0 - 10	5
10 - 20	x
20 - 30	20
30 - 40	15
40 - 50	y
50 - 60	5
કુલ	60

PAPER-3

SECTION - A

■ સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 24) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)

● નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

(24)

(1) $(\sqrt{3}-\sqrt{4}) \cdot (\sqrt{3}+\sqrt{4})$ એ અસંમેય સંખ્યા છે.

(2) દ્વિઘાત બહુપદી $p(x) = x^2 - 5x + 4$ ના શૂન્યોનો સરવાળો તેના શૂન્યોના ગુણાકારથી અધિક છે.

(3) 1, 1, 1, 2, 2, 2, 3, 3, 3, એ સમાંતર શ્રેણી છે.

(4) જો $\cos A = \frac{a}{b}$ છે, તો $\sin^2 A = \frac{b^2 - a^2}{b^2}$ થાય છે.

(5) $\sin(A+B) = \sin A + \sin B$ થાય છે.

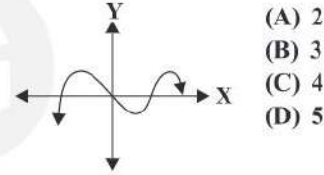
(6) બહુલક - મધ્યક = $3 \times$ (મધ્યસ્થ - મધ્યક) થાય છે.

● વિધાન સાચું બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.

(7) જો ગુ.સા.અ. $(57, 95) = 57m - 95$ હોય, તો $m = \dots\dots\dots$

- (A) 3 (B) 2
(C) 4 (D) 5

(8) આપેલી આકૃતિમાં $y = p(x)$ ના આલેખ પરથી બહુપદીને શૂન્યોની સંખ્યા મળે છે.

- (A) 2
(B) 3
(C) 4
(D) 5

(9) જો $13x + 19y = 30$ અને $19x + 13y = 270$ હોય, તો $x - y = \dots\dots\dots$ થાય છે.

- (A) 32 (B) 36
(C) 38 (D) 40

(10) જો દ્વિઘાત બહુપદીને બે સમાન (આવૃત્ત) અને વાસ્તવિક બીજ મળે છે તો વિવેચક માટે નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ સત્ય છે ?

- (A) $D = 0$ (B) $D > 0$
(C) $D < 0$ (D) એકપણ નહીં

(11) $2k+1, 13, 5k-3$ એ સમાંતર શ્રેણીના ક્રમિક પદો હોય, તો $k = \dots\dots\dots$ થાય છે.

- (A) 9 (B) 4
(C) 17 (D) 13

(12) જો $A(4, 2), B(10, 2), C(13, 5)$ અને $D(x, y)$ એ સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ $ABCD$ ના શિરોબિંદુઓ હોય, તો $x + y = \dots\dots\dots$ છે.

- (A) 7 (B) 5
(C) 12 (D) 2

● વિધાન સાચું બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.

(13) મધ્યસ્થના સૂત્ર $M = \ell + \left[\frac{n}{2} - cf \right] \times h$ માં $cf = \dots\dots\dots$ દર્શાવે છે.

(14) જો $P(A) : P(\bar{A}) = 9:1$ હોય તો $P(\bar{A}) = \dots\dots\dots$

(15) એક વ્યક્તિની લોટરીમાં પ્રથમ વિજેતા પ્રાપ્ત થવાની સંભાવના $\frac{8}{100}$ છે. જો 6000 ટિકિટો વેચાઈ હોય તો તે વ્યક્તિએ ટિકિટો ખરીદી હશે.

(16) એક અંકની પ્રાકૃતિક સંખ્યાઓમાંથી એક અંક યુગ્મ હોવાની સંભાવના છે.

(17) ત્રિઘાત બહુપદી $3x^3 - 4x^2 + 12$ ને $x-2$ વડે ભાગતાં શેષ મળે.

(18) સમાંતર શ્રેણી 8, 3, -2, નું n મું પદ છે.